

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Палесєв В. В.,

ЗВО спеціальності 051 «Економіка»,

Хилько І. І.,

**старший викладач кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук
та інформаційних технологій**

Миколаївський національний аграрний університет

Постановка проблеми. У сучасних умовах швидкої цифрової трансформації економіки підприємства стикаються з численними викликами, такими як нестабільність ринків, геополітичні кризи та пандемії, що вимагають адаптивного стратегічного планування. Традиційні методи планування вже не відповідають вимогам динамічного середовища, де цифровізація змінює бізнес-моделі, ланцюги постачань та взаємодію з клієнтами. Проблема полягає в тому, що багато компаній, особливо малого та середнього бізнесу, не повною мірою інтегрують цифрові інструменти, такі як штучний інтелект, великі дані та хмарні технології, у свої стратегії, що призводить до втрати конкурентоспроможності. Зокрема, у контексті Industry 4.0 та постпандемійного відновлення, відсутність ефективних цифрових інструментів ускладнює прогнозування тенденцій та оптимізацію ресурсів, що загрожує стійкості економічного зростання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Останні дослідження підкреслюють роль цифрових інструментів у трансформації стратегічного планування [1, 2, 3]. Наприклад, аналіз тенденцій у цифровому бізнесі показує, що інтеграція цифрових технологій сприяє підвищенню продуктивності та зменшенню витрат, особливо у контексті сталого розвитку. Звіт про тенденції цифрової економіки 2025 року акцентує на необхідності використання даних для прийняття рішень у глобальному масштабі. Дослідження щодо впливу цифрових платформ на трансформацію підприємств вказують на ключову роль якісних послуг та цінових стратегій у досягненні ефективності. Крім того, публікації про адаптацію стратегій у цифровому середовищі наголошують на комунікації та лідерстві як факторах успіху трансформації. В інших роботах, наприклад щодо

стратегій цифрового планування 2023-2025 років, розглядається роль стейкхолдерів у розвитку цифрових послуг. Ці публікації свідчать про еволюцію від традиційного до гібридного планування, але вказують на прогалини в інтеграції технологій для малого бізнесу.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є аналіз цифрових інструментів стратегічного планування та їхнього впливу на трансформацію економічного середовища.

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

- 1) вивчити ключові цифрові інструменти, такі як Big Data та AI;
- 2) оцінити їхню роль у підвищенні конкурентоспроможності підприємств;
- 3) проаналізувати виклики впровадження в умовах економічної трансформації;
- 4) запропонувати рекомендації для інтеграції цих інструментів у бізнес-стратегії.

Виклад основного матеріалу. Інформаційні технології та комп'ютерні системи виступають драйверами трансформації економічного середовища, забезпечуючи перехід до цифрових моделей управління. Серед ключових інструментів – платформи для стратегічного планування, такі як Monday.com, які дозволяють координувати цілі та моніторити прогрес у реальному часі. У контексті цифрової трансформації, інструменти на основі штучного інтелекту, як рекурентні нейронні мережі, застосовуються для прогнозування ринкових тенденцій, інтегруючи дані з соціальних мереж та новин. Це дозволяє підприємствам оптимізувати ланцюги постачань та зменшувати ризики, досягаючи точності прогнозів до 70-80% у фінансовому секторі.

Гібридні підходи, що поєднують ERP-системи та CRM, забезпечують комплексний аналіз даних для прийняття стратегічних рішень. Наприклад, у виробничій сфері малі підприємства використовують цифрові можливості для стійких конкурентних переваг, інвестуючи в автоматизацію процесів. Однак, виклики включають кібербезпеку та розвиток цифрових компетенцій персоналу. У глобальному масштабі, стратегії цифрової економіки, як у звітах UNDP,

підкреслюють роль політики та координації для інтеграції технологій. Для України важливо адаптувати ці інструменти до національних реалій, фокусуючись на сталому зростанні та інноваціях [1].

Цифровізація економіки сприяє зростанню монополізації комп'ютерного чи мережевого бізнесу в період глобалізації, що потребує або реформування існуючих, або створення принципово нових національних та глобальних інститутів регулювання економічного розвитку на сучасних умовах [4]

Висновки. Таким чином, цифрові інструменти стратегічного планування є ключовими для адаптації до трансформації економіки, забезпечуючи конкурентоспроможність та стійкість. Інтеграція інформаційних технологій дозволяє ефективно реагувати на виклики, але вимагає подолання бар'єрів, таких як кіберризик. Подальші дослідження повинні зосередитися на оцінці впливу цих інструментів на фінансову стійкість.

Список використаних джерел

1. Mapping trends in digital business research: from bit transformation to sustainable data-centric enterprises / J. G. Rodriguez-Vasquez et al. *Humanities and Social Sciences Communications*. 2025. Vol. 12, no. 1. URL: <https://doi.org/10.1057/s41599-025-05082-6> (date of access: 17.10.2025).

2. Huang Q., Tang Y. Enterprise Digital Transformation Strategy: The Impact of Digital Platforms. *Entropy*. 2025. Vol. 27, no. 3. P. 295. URL: <https://doi.org/10.3390/e27030295> (date of access: 17.10.2025).

3. Cosa M. Business digital transformation: strategy adaptation, communication and future agenda. *Journal of Strategy and Management*. 2023. URL: <https://doi.org/10.1108/jsma-09-2023-0233> (date of access: 17.10.2025).

4. О. В. Лебідь Цифрова трансформація галузей економіки в Україні у воєнний час. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 2. С. 141-156. URL : <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2022-2-10>(дата звернення: 17.10.2025).